

Sygn. akt II Ca 532/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc (spr.)**

Sędziowie: **SO Elżbieta Ciesielska**

SO Marek Boniecki

Protokolant: protokolant sądowy Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2013 r. w. K.

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. B.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w S.

z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. I C 320/12

oddala apelację i zasądza od (...) S.A.

w W.na rzecz P. B.kwotę (...)złoty tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 532/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2012r. Sąd Rejonowy w Sandomierzu zasądził od (...) S. A.w W.na rzecz P. B.(...)złoty z ustawowymi odsetkami od dnia (...), oddalił powództwo w pozostałej części, koszty procesu wzajemnie zniósł, nakazał sięgnąć na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego(...)złote tytułem kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia:

W dniu (...)roku w Ł.R. S.kierując samochodem marki M. (...)umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że znacznie przekroczył prędkość dozwoloną w terenie zabudowanym , w wyniku czego, przejeżdżając przez skrzyżowanie dróg na przejściu dla pieszych potrafił pieszego B. B. (1), na skutek czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci urazu czaszkowo- mózgowego z wieloodłamowym złamaniem kości pokrywy i kości podstawy czaszki, krwiakiem wewnątrzczaszkowym przymózgowym, stłuczenia mózgu oraz złamania kości przedramienia prawego i kości udowej prawej. Mimo długotrwałego i intensywnego leczenia, zarówno na

różnych oddziałach (...)szpitala (m.in. chirurgii, intensywnej terapii i anestezjologii, rehabilitacji), jak i w domu - zmarł w dniu (...)roku. B. B. (1) swoim zachowaniem nie przyczynił się w żaden sposób do zaistnienia zdarzenia.

W dacie wypadku drogowego posiadacza pojazdu M. (...)obowiązywała umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z (...) S.A. w W.. Sprawca zdarzenia R. S., prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S.(...)roku, wydanym w sprawie (...), został uznany za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w art.177§2 kk i skazany na stosowną karę.

B. B. (1) ostatnio zamieszkiwał w Ł.razem z żoną B.. Oboje utrzymywali się z emerytur, z tym, że jego świadczenie wynosiło ponad (...)zł miesięcznie. Zajmowali parter budynku mieszkalnego. Natomiast na piętrze zamieszkiwali ich syn D. B.z żoną i dziećmi, w tym z synem P. B.. B. B. (1) był bardzo zżyty z wnukiem. Od jego urodzenia pomagał rodzicom w wychowaniu dziecka. Sprzyjało temu również wspólne zamieszkiwanie. Razem stanowili zgodną rodzinę wielopokoleniową. B. B. (1) pomagał rodzicom P. B.w zaspokajaniu jego potrzeb. Oprócz codziennych zabaw z nim chętnie kupował mu zabawki, wręczał mu upominki, zachęcał do obserwowania prac w gospodarstwie rolnym oraz do nauki majsterkowania. Z czasem, wraz z dorastaniem powoda jego pomoc przejawiała się w odbieraniu go z przedszkola i szkoły oraz wspólnym odrabianiu lekcji i spożywaniu posiłków. P. B.mógł liczyć zawsze na zainteresowanie i dobrą radę ze strony dziadka, zwłaszcza pod nieobecność pracującego zawodowo poza miejscem zamieszkania ojca. B. B. (1) pomógł powodowi w zakupie skutera. Powód był bardzo silnie związany emocjonalnie z dziadkiem, który stanowił dla niego praktycznie centralną postać rodziny. Żle zniósł wiadomość o jego wypadku. Nie mógł się pogodzić z tym, że dziadek brał udział w wypadku oraz z jego skutkami, a zwłaszcza z wielomiesięcznym cierpieniem. Odwiedzał dziadka w szpitalu, pomagał mu spożywać posiłki. W okresach pobytu dziadka w domu starał się spędzać z nim po kilka godzin dziennie. Śmierć dziadka była dla powoda osobistą tragedią, nie mógł się z tym pogodzić. Przez około tydzień nie chodził do szkoły, przebywał w domu, często płakał. W okresie pierwszych dwóch miesięcy po śmierci dziadka miał problemy ze snem, zaniedbywał obowiązki szkole i unikał wszelkich kontaktów. Sposób przeżywania utraty bliskiej osoby skutkowało u niego wewnętrznym cierpieniem, odczuwaniem braku stabilności, poczuciem krzywdy i spowodowało zmiany w jego stanie emocjonalnym. Wykazywał on cechy adekwatnej reakcji na śmierć. Wycofanie się P. B.z kontaktów społecznych stopniowo zmniejszało się, zwłaszcza po upływie 3 miesięcy od zgonu dziadka, po czym ustąpiło całkowicie. Przeżywana przez niego reakcja żałoby była prawidłowa i nie wpłynęła negatywnie na jego psychikę. W efekcie przy wsparciu rodziny poradził sobie emocjonalnie ze śmiercią dziadka, osoby mu bliskiej, bez pomocy specjalisty. Powód w chwili wypadku dziadka miał(...)lat, był uczniem szkoły podstawowej w Ł.. Jego matka nie pracowała zawodowo, ojciec zaś pracował poza miejscem zamieszkania i zarabiał około (...)złoty miesięcznie. Obecnie powód ma lat (...)jest uczniem III klasy technikum informatycznego w T., nie ma problemów z nauką. Nie posiada majątku, pozostaje na utrzymaniu rodziców. O dziadku ma dobre wspomnienia, kojarzy go jako dobrego człowieka, przewodnika. Odczuwa jego stratę, tęskni za nim i ma wciąż poczucie krzywdy. Śmierć dziadka zerwała łączącą go z nim silną więź emocjonalną porównywalną do łączącej go z rodzicami i uniemożliwiła funkcjonowanie w pełnej wielopokoleniowej rodzinie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne do kwoty (...)złoty. Wskazał, iż bezsporne jest, iż B. B. (1) został bezpośrednio poszkodowanym w wypadku komunikacyjnym zaistniałym przed (...). i w wyniku odniesionych obrażeń ciała zmarł.

Kwestią sporną w sprawie była w zasadzie podstawa prawna dochodzonego roszczenia, a tym samym odpowiedzialności pozwanego. Sąd Rejonowy powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, w tym: uchwałę z dnia 22.10.2010r. III CZP 76/10, wyrok z dnia 14.01.2010r IV CSK 307/09, wyrok z 25.05.2011r. II CSK 537/10, uchwałę z dnia 13.07.2011r. III CZP 32/11, wyrok z 15.03.2012r. ICSK 314/11 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27.04.2012r. A Ca 281/12 wskazał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego w następstwie czynu niedozwolonego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3.08.2008r., czyli przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 3.05.2008r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz innych ustaw. Artykuł 446 § 4 k.c. nie ma zastosowania do krzywd powstałych przed 3.08.2008r. Wprowadzenie tego przepisu nie może być rozumiane w ten sposób, iż w dotychczasowym stanie prawnym nie może być stosowany przepis art. 448 k.c. jako podstawa

przyznania zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Takie stanowisko prowadziłyby do różnicowania sytuacji osób, które doznały krzywdy o podobnym charakterze ale w różnych datach, nawet w krótkich odstępach czasu. Katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Do katalogu tego należy m.in. kult pamięci osoby zmarłej, więź między osobami żyjącymi, prawo do życia w rodzinie, szczególnie więź emocjonalna między członkami najbliższej rodziny. Dlatego spowodowanie śmierci takiej bliskiej rodziny może stanowić bezpośrednie naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadnia przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Brzmienie art. 34 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nie stoi w sprzeczności z roszczeniem o zadośćuczynienie za krzywdę poniesioną przez naruszenie dóbr osobistych związanych ze śmiercią osoby najbliższej. Związek przyczynowy między działaniem sprawcy a śmiercią bezpośrednio poszkodowanego nabiera znaczenia dopiero z chwilą pojawienia się roszczeń z tą śmiercią związanych. Roszczenia będące jej następstwem są w naturalnym związku z działaniem sprawcy, nie byłoby ich, gdyby nie działanie zabronione sprawcy. Bezspornie naruszeniem dobra osobistego powoda jest utrata przez niego na skutek wypadku komunikacyjnego najbliższego członka rodziny jakim jest dziadek. W ocenie Sądu Rejonowego opinia biegłej E. M. potwierdziła, że więź emocjonalna powoda z dziadkiem była bardzo silna. B. B. (1) wspomagał rodziców powoda w jego wychowaniu. We wspomnieniach powoda zmarły dziadek występuje jako osoba znacząca, przewodnik. Zerwanie łączących ich więzi spowodowało u powoda reakcję żaloby przejawiającą się w ogólnym zniechęceniu, problemach ze snem, w wycofaniu się z kontaktów społecznych. Dopiero po upływie trzech miesięcy nasilenie tych objawów zmniejszyło się, po czym ustąpiło całkowicie. Śmierć dziadka była dla powoda trudnym i znaczącym zdarzeniem. Miał on z nim kontakt na co dzień, przez co silnie odczuwał jego stratę i doświadczył zmiany w funkcjonowaniu rodziny. Mimo, że w dacie wypadku powód miał (...) to źle znosił cierpienia dziadka, często odwiedzał go w szpitalu, czasami opuszczając z tego powodu zajęcia w szkole. Więzy emocjonalna powoda z jego dziadkiem kształtowała się przez większość jego dzieciństwa. B. B. (1) był dla powoda autorytetem, godnym naśladowania, sprawował nad nim opiekę i pomagał w codziennych sprawach, stanowił centralną postać w rodzinie. Przy braku silnej więzi emocjonalnej łączącej powoda z jego dziadkiem, powrót powoda do równowagi emocjonalnej trwałby znacznie krócej. W powyższej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że zadośćuczynienie w kwocie (...) złotych spełni swą funkcję kompensacyjną i chociaż w części zapełni pustkę jaka pozostała po śmierci jego dziadka. Odsetki ustawowe od tej kwoty Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 k.c. od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu.

Dalej idące powództwo jako niezasadne oddalił. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zaś o kosztach sądowych na podstawie art. 113 ust. 1 uksc.

Apelację od tego wyroku w części dotyczącej pkt. I, III i IV wniósł pozwany, który zarzucił naruszenie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 § 1 k.c. i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez niewłaściwe zastosowanie i:

- przyjęcie, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę gdy śmierć nastąpiła przed 3.08.2008r.,

- nieuwzględnienie treści art. 34 cytowanej wyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zawierającego zamknięty katalog dóbr podlegających ochronie z tytułu obowiązkowej umowy odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, a będącej przepisem szczególnym do przepisów kodeksu cywilnego. Nadto obrazę przepisów postępowania, w szczególności art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego przez uznanie, że dziadek był dla powoda osobą najbliższą.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zarzut apelacji w głównej mierze sprowadza się do zanegowania wskazanej przez stronę powodową oraz przyjętej przez Sąd Rejonowy podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że w okolicznościach sprawy powodowi przysługuje zadośćuczynienie na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Z dniem 3.08.2008r. przepis art. 446 k.c. został zmieniony przez dodanie § 4, zgodnie z którym najbliższym członkom rodziny zmarłego, którego śmierć nastąpiła wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis ten nie ma zastosowania do krzywd wyrządzonych przed 3.08.2008r. Obowiązujący przed tą datą stan prawny nie dawał wyraźniej podstawy do przyznania zadośćuczynienia członkom najbliższej rodziny zmarłego. Jednak powyższe nie oznacza, że uprawnione jest twierdzenie pozwanego, iż przed 3.08.2008r. osoba bliska zmarłego wskutek czynu niedozwolonego nie miała w ogóle możliwości dochodzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, że taka interpretacja prowadziłaby do zróżnicowania sytuacji osób, które doznały krzywdy o podobnym charakterze, ale w różnych datach, nawet w krótkich odstępach czasu. Zarówno w doktrynie jak i w obszernym (a nie jak twierdzi pozwany w incydentalnym i podlegającym krytyce) orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 22.10.2010r. w sprawie III CZP 76/10 (Lex nr 604152), w wyroku z dnia 10.11.2011r. w sprawie II CSK 248/10 (Lex 785681), w wyroku z dnia 14.01.2010r. w sprawie IV CSK 307/09 (Lex 599865), w uchwale z dnia 13.07.2011r. w sprawie III CZP 32/11 (Lex 950584), w uchwale z dnia 20.12.2012r. w sprawie III CZP 93/12 (Lex 1267081).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym podlegającym ochronie na gruncie art. 23 i 24 k.c. (por. wyrok z dnia 25 lutego 2004 r., II CK 17/03, z dnia 22 lipca 2004 r., II CK 479/03, z dnia 6 lutego 2008 r., II CSK 459/07 (Lex nr 585760). Taka więź jest szczególnie bliska w relacjach rodzinnych. Spowodowana czynem niedozwolonym śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Dochodzi bowiem do zerwania łączącej ich więzi, rodzi po stronie osób bliskich zmarłego ból, cierpienie, poczucie krzywdy, osamotnienia. Takie naruszenie dobra osobistego uzasadnia przyznanie najbliższym członkom rodziny zmarłego zadośćuczynienia w oparciu o art. 488 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. (por. wyrok z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10 (LEX nr 846563), wyrok z dnia 15 marca 2012 r. I CSK 314/11 (LEX nr 1164718), wyrok z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12 (Lex 127081).

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu uchwały z dnia 13.07.2011r. III CZP 32/11, że osoba dochodząca zadośćuczynienia za spowodowanie śmierci osoby najbliższej nie jest poszkodowana pośrednio. Źródłem krzywdy jest bowiem czyn niedozwolony. Krzywdą wyrządzoną takim czynem zmarłemu jest utrata przez niego życia, zaś krzywdą wyrządzoną jego bliskim jest naruszenie ich dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej ze zmarłym, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych.

Nie można podzielić zarzutu pozwanego, że gdyby przed 3.08.2008r. osoby bliskie zmarłego w wyniku czynu niedozwolonego mogły dochodzić zadośćuczynienia w oparciu o przepisy dotyczące dóbr osobistych, to ustawodawca nie zdecydowałby się na nowelizację przepisu art. 446 k.c. przez dodanie do niego paragrafu 4. Kwestią tą również zajmował się Sąd Najwyższy i w uchwale z dnia 27 października 2010 r., III CZP 76/10 wyjaśnił, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Art. 446 § 4 k.c. ma zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w której czyn niedozwolony popełniony został po dniu 3 sierpnia 2008 r. Przepis ten nie uchylił art. 448 k.c., jego dodanie było natomiast wyrazem woli ustawodawcy zarówno potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie obowiązujących przed jego wejściem w życie przepisów, jak i ograniczenia kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia do najbliższych członków rodziny. Stanowisko to zostało potwierdzone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 oraz z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 521/10.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 34 § 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Stanowi on, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Pozwany błędnie z pojęciem szkody utożsamia jedynie śmierć B. B. (1), a już nie skutki jaka ta śmierć wywołała u powoda. Kwestią powyższą zajmował się też Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 20.12.2012r. w sprawie III CZP 93/12 przyjął, że w/w przepis nie wyłącza z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby wobec, której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się też naruszenia art. 233 k.p.c. Wbrew zarzutom apelacji ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji znajdują potwierdzenie w treści zebranego w sprawie materiału dowodowego, a ocena tego materiału dowodowego została dokonana przez sąd pierwszej instancji zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie była dowolna, ale poddana wszechstronnemu rozważeniu. W ocenie sądu drugiej instancji Sąd Rejonowy opierając się na zebranych w sprawie materiale dowodowym ustalił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, których zarzuty zawarte w apelacji nie są w stanie podważyć. Ustalenia te i wnioski Sądu Rejonowego z nich wyciągnięte Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje je za własne. Zasadnie zwłaszcza Sąd Rejonowy przyjął, że powód P. B. był mocno związany emocjonalnie ze zmarłym po obrażeniach wypadkowych dziadkiem. Powyższe znajduje oparcie zarówno w zeznaniach powoda jak i w opinii biegłej z zakresu psychologii E. M. (2). Powód mieszkał w jednym domu z dziadkiem B. B. (1).. Z uwagi na to, że ojciec powoda pracował poza miejscem zamieszkania B. B. (1), już emeryt, miał dla swojego „pierworodnego” wnuka więcej czasu niż jego ojciec. W związku z tym pomagał jego rodzicom w jego wychowaniu Nie znajduje więc uzasadnienia negowanie przez pozwanego zeznań powoda, że to dziadek w większym zakresie, niejako w zastępstwie ojca, bawił się z nim, rozpieszczał go, kupował i sam robił mu zabawki, zaprowadzał do przedszkola, później do szkoły, rozbudzał jego zainteresowanie pracami w gospodarstwie rolnym, majsterkowaniem. Te wszystkie wspólnie spędzone chwile niewątpliwie zaciśniły między nimi silne więzi emocjonalne. Sam powód przyznał, że dziadek był dla niego autorytetem, do niego zwracał się z problemami i o radę. Powód w dacie wypadku dziadka miał (...)lat, był jeszcze dzieckiem. Bardzo przeżył wiadomość o jego wypadku. Fakt, że odwiedzał dziadka w szpitalu i nawet z tego powodu opuszczał zajęcia w szkole niewątpliwie świadczy o łączących go z nim silnych więzach emocjonalnych, rodzinnych. Śmierć takiej osoby wywołała u niego ból, cierpienie, poczucie krzywdy. Są to dobra osobiste chronione prawem w oparciu o art. 24 § 1 k.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy apelację jako niezasadną oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. Złożyło się na nie wynagrodzenie pełnomocnika powoda - radcy prawnego - w kwocie (...)złotych określone w § 6 pkt. 4 oraz § 13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

(SSO E. Ciesielska) (SSO T. Kołbuc) (SSO M. Boniecki)

Zarządzenie: odpis r.pr. R. B.